

THE
NOBEL
PRIZE

Nobelveckan Stockholm . 2025

Detaljerad information för media
5 december 2025

Årets Nobelpristagare

I år är Nobelpristagarna 14 till antalet. Sedan 1901 har Nobelpriset delats ut 633 gånger till 1 026 pristagare. Eftersom vissa har tilldelats priset två gånger är det totalt 990 individer och 28 organisationer som har mottagit ett Nobelpris eller Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne. Samtliga pristagare som belönas i Stockholm och Oslo på Nobeldagen den 10 december 2025 presenteras nedan. Pristagarna med respektive får bjuda ett officiellt sällskap om 14 personer utöver sig själva till Nobelveckan i Stockholm.

NOBELPRISET I FYSIK

NOBELPRISET I FYSIK 2025 har tilldelats John Clarke, Michel H. Devoret och John M. Martinis *”för upptäckten av makroskopisk kvantmekanisk tunnling och energikvantisering i en elektrisk krets”*.

John Clarke är född 1942 i Cambridge, Storbritannien. Han är verksam vid University of California, USA.

Michel H. Devoret är född 1953 i Paris, Frankrike. Han är verksam vid Yale University, USA och University of California, USA.

John M. Martinis är född 1958. Han är verksam vid University of California, USA och Qolab, USA.

NOBELPRISET I KEMI

NOBELPRISET I KEMI 2025 har tilldelats Susumu Kitagawa, Richard Robson och Omar M. Yaghi *”för utveckling av metallorganiska ramverk”*.

Susumu Kitagawa är född 1951 i Kyoto, Japan. Han är verksam vid Kyoto University, Japan.

Richard Robson är född 1937 i Glusburn, Storbritannien. Han är verksam vid University of Melbourne, Australien.

Omar M. Yaghi är född 1965 i Amman, Jordanien. Han är verksam vid University of California, USA.

NOBELPRISET I FYSIOLOGI ELLER MEDICIN

NOBELPRISET I FYSIOLOGI ELLER MEDICIN 2025 har tilldelats Mary E. Brunkow, Frederick J. Ramsdell och Shimon Sakaguchi *”för deras upptäckter rörande perifer immuntolerans”*.

Mary E. Brunkow är född 1961. Hon är verksam vid Institute for Systems Biology, USA.

Frederick J. Ramsdell är född 1960 i Elmhurst, USA. Han är verksam vid Sonoma Biotherapeutics, USA.

Shimon Sakaguchi är född 1951 i Nagahama, Shiga, Japan. Han är verksam vid The University of Osaka, Japan.

NOBELPRISET I LITTERATUR

NOBELPRISET I LITTERATUR 2025 har tilldelats den ungerska författaren László Krasznahorkai *”för hans visionära och kraftfulla författarskap som mitt i undergångens fasa upprätthåller tron på konstens möjligheter”*.

László Krasznahorkai är född 1954 i Gyula, Ungern.

NOBELS FREDSPRIS

NOBELS FREDSPRIS 2025 har tilldelats Maria Corina Machado *”för sitt outtröttliga arbete för att främja demokratiska rättigheter för Venezuelas folk och för sin kamp för att uppnå en rättvis och fredlig övergång från diktatur till demokrati”*.

Maria Corina Machado är född 1967 i Venezuela.

EKONOMIPRISET

SVERIGES RIKSBANKS PRIS I EKONOMISK VETENSKAP TILL ALFRED NOBELS MINNE 2025 tilldelas Joel Mokyr, Philippe Aghion och Peter Howitt *”för att ha förklarat innovationsdriven ekonomisk tillväxt”*

med ena hälften till Joel Mokyr *”för att ha identifierat förutsättningarna för ihållande tillväxt genom teknologisk utveckling”*

och med andra hälften gemensamt till Philippe Aghion och Peter Howitt *”för teorin om ihållande tillväxt genom kreativ förstörelse”*.

Joel Mokyr är född 1946 i Leiden, Nederländerna. Han är verksam vid Northwestern University, USA och Eitan Berglas School of Economics, Tel Aviv University, Israel.

Philippe Aghion är född 1956 i Paris, Frankrike. Han är verksam vid Collège de France, Frankrike, INSEAD, Frankrike and London School of Economics and Political Science, Storbritannien.

Peter Howitt är född 1946 i Kanada. Han är verksam vid Brown University, USA.

Tidigare pristagare

Varje år bjuds ett antal tidigare pristagare in till den internationella konferensen Nobel Week Dialogue som arrangeras under Nobelveckan. I år diskuteras ämnet hälsa. Deltar gör **Frances Arnold**, kemipristagare 2018, **Paul Nurse**, medicinpristagare 2001, **Jean Tirole**, ekonomi-pristagare 2014 samt Javid Abdelmoneim som är representant för **Läkare Utan Gränser**, den organisation som mottog Nobels fredspris 1999.

Nobelveckan 2025

Nobelveckan bjuder på ett fullspäckat program med presskonferenser, Nobelföreläsningar, konsert, panelsamtal, Nobelprisutdelning och bankett. Många arrangemang är återkommande inslag, medan andra utvecklas och adderas för att fler människor ska kunna få möta och inspireras av pristagarna, deras upptäckter och insatser.

Det finns en lång tradition av att pristagare besöker skolor under Nobelveckan. I år görs en ny satsning och för första gången bjuds hundra skolelever in till prisutdelningen den 10 december. Det är en möjlighet att få uppleva Nobelveckan och vara med när årets pristagare mottar sina medaljer och diplom.

Årets divertissement på Nobelbanketten har har skapats av flera lysande svenska talanger som även arbetar framgångsrikt på den internationella arenan. Kompositör, Jacob Mühlrad, står bakom all musik under kvällen som bland annat bjuder på en världspremiär av ett stycke som har hämtat inspiration från kvantfysiken och tillägnas årets Nobelpristagare. I stycket framförs bland annat ett marimbasolo av slagverkaren Adélaïde Ferrière. För visuell regi under kvällen står konstnären Alexander Wessely.

I år får gästerna på banketten använda ett nytt bestick i form av en smörkniv i trä. Många har snidat en smörkniv på slöjden i skolan och det är ett folkkärt redskap med en särskild plats i mångas hjärtan. Smörkniven i ek lyfter också den svenska hantverkstraditionen. De 1 300 smörknivarna i ek tillverkas av Van Le i samarbete med kockduon på ett litet snickeri i södra Sverige. Materialet är ek från regionen.

Ljusfestivalen Nobel Week Lights genomförs i år för sjätte gången. Till festivalen bjuds internationella och lokala konstnärer, designers och studenter in för att skapa ljuskonstverk inspirerade av Nobelpriset. I år växer festivalen och tar plats i både city och Tensta med nitton konstverk som lyser upp staden när den är som mörkast.

Pristagarna samlas på Nobelprismuseet

Nobelveckan 2025 inleds med ett besök på Nobelprismuseet på Stortorget i Gamla Stan den 6 december. På museet hälsas pristagarna välkomna till en händelserik vecka i Stockholm och här får de också för första gången träffa varandra. Besöket på museet avslutas med att pristagarna, enligt tradition, signerar stolar i Bistro Nobel och överlämnar ett föremål till museets samling. Det kan vara ett föremål som berättar om vem pristagarna är eller som har koppling till de insatser som de belönats för. Föremålen ger liv och gestaltning åt pristagarnas berättelser och återberättas i utställningar och av guiderna på museet.

Presskonferenser

5 december

08.45

Nobelstiftelsens presskonferens om Nobelveckan hålls på Nobelprismuseet. Kock och konditor presenteras. På presskonferensen visas även de kreationer som modestudenter vid Beckmans Designhögskola skapat med inspiration från årets Nobelpriser.

6 december

15.00

Presskonferens för medicinpristagarna på Nobel Forum.

7 december

09.30

Presskonferens för fysik- och kemipristagarna samt ekonomipristagarna på Kungl. Vetenskapsakademien.

Utöver pristagarnas presskonferenser så erbjuder media ett flertal pressvisningar i Nobel Week Lights, en guidad tur på Konserthuset Stockholm där prisutdelningen äger rum samt ett besök hos de florister som förbereder blomsterdekoratören till Nobelveckan. Media kan även vara med på ett flertal visningar på Nobelprismuseet i de utställningar som är aktuella just nu.

Hela pressprogrammet med alla tider finns på:

www.nobelprize.org/press-programme-for-nobel-week-2025/

Nobelprisföreläsningar

I enlighet med Nobelstiftelsens stadgar, håller samtliga pristagare en Nobelprisföreläsning under Nobelveckan rörande den upptäckt eller det arbete som de har belönats för. Så har skett, med några få undantag, sedan det första Nobelpriset delades ut år 1901. För att gå på föreläsningarna krävs en anmälan.

Alla Nobelprisföreläsningar livesänds via nobelprize.org, YouTube, Facebook, X och LinkedIn:
www.nobelprize.org/ceremonies/streams-during-nobel-week-2025/

Nobelprisföreläsningar i fysiologi eller medicin

Aula Medica, Nobels väg 6, Karolinska Institutet

7 december

14.00

Shimon Sakaguchi: *Regulatory T cells for Immune Tolerance: Discovery and Clinical Prospects*

Mary E. Brunkow: *FoxP3/Scurfin: A Key Driver of Peripheral Immune Tolerance*

Frederick J. Ramsdell: *Translating Basic Science to Therapeutic Opportunities: the Treg Example*

Nobelprisföreläsningen i litteratur

Svenska Akademien, Börssalen, Källargränd 4, Gamla stan

7 december

17.00

László Krasznahorkai

Nobelprisföreläsningar i fysik, kemi och ekonomi

Aula Magna, Stockholms universitet

8 december

09.00–10.55

Nobelpriset i fysik

John Clarke: *From SLUGs to macroscopic quantum phenomena*

Michel H. Devoret: *From macroscopic quantum phenomena to artificial atom*

John M. Martinis: *Prehistoric Superconducting Qubits*

11.20–13.10

Nobelpriset i kemi

Richard Robson: *Design and Construction of Targeted Extended Structures using Pre-Organized Building Blocks*

Susumu Kitagawa: *The Usefulness of the Useless — How MOFs Transformed the Concept of Porous Matter*

Omar M. Yaghi: *Metal-Organic Frameworks – From Molecules to Society*

14.30–16.20

Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne

Joel Mokyr: *The Past and Future of Innovation: Can Progress be sustained?*

Philippe Aghion: *The Economics of Creative Destruction*

Peter Howitt: *Creative Destruction and Economic Growth*

Nobelveckan på Nobelprismuseet

Den 10 december firas Nobeldagen på Nobelprismuseet med familjeaktiviteter och exklusiv tre-rätters lunch med inspiration från Nobelbanketterna. De föremål som årets pristagare donerar till museet och stolarna som de signerar när de kommer till Stockholm, finns att se under Nobeldagen. Prisutdelningarna från både Rådhuset i Oslo och från Konserthuset Stockholm livesänds på storbildsskärm. Under dagen erbjuds guidade turer i museets basutställning *Sakerna som förändrar världen*.

För att uppmärksamma och hedra årets Nobelpristagare och deras insatser har modestudenter vid Beckmans Designhögskola tolkat årets priser i form av modekreationer. Utsållningen *Nobel Creations 2025* går att se på Nobelprismuseet under hela Nobelveckan.

Under Nobelveckan genomförs också finalen i projektet Forskarhjälp som i år har temat *Jakten på bakterier*. Under året har över 1 500 elever i åldern 15–16 år från hela Sverige deltagit i projektet. Den 5 december deltar två elever från varje skola där de tävlar med den poster de har gjort för att beskriva projektet och dess resultat.

Tre pressträffar anordnas på Nobelprismuseet under veckan. Den 5 december presenteras veckans program och årets kock och konditor avslöjas. Den 7 december visas de föremål som pristagarna skänkt till museet och de stolar som pristagarna signerat dagen innan. Den 9 december erbjuds även en specialvisning för media med fokus på de föremål som genom åren överlämnats till museet från japanska pristagare. Föremålen är en del av utställningen *Sakerna som förändrar världen*.

Läs mer: <https://nobelprizemuseum.se>

Nobel Prize Concert

Den 8 december går årets Nobel Prize Concert av stapeln i Konserthuset Stockholm – en musikalisk höjdpunkt som i år presenterar den unga stjärnviolinisten María Dueñas och den prisbelönta dirigenten Semyon Bychkov. Tillsammans med Kungliga Filharmonikerna framförs musik av Bryce Dessner, Felix Mendelssohn-Bartholdy och Antonín Dvořák.

María Dueñas fascinerande kvaliteter samspelar här med den långa erfarenhet som utmärker Semyon Bychkov, chefsdirigent för Tjeckiska filharmonikerna.

Nobel Prize Concert är en årligen återkommande konsert av högsta internationella klass där Kungliga Filharmonikerna framträder tillsammans med världsledande artister. Konserten ingår i det officiella programmet under Nobelveckan och är en hyllning till årets Nobelpristagare.

Läs mer: <https://www.nobelprize.org/nobel-prize-concert/>

Nobel Week Dialogue

Nobel Week Dialogue äger rum den 9 december i Göteborg. Nobelpristagare, forskare, innovatörer och beslutsfattare samlas för att tillsammans utforska en av vår tids mest angelägna utmaningar: att skapa sjukvård som är rättvis, effektiv och hållbar för alla.

Årets evenemang *Health For All* handlar bland annat om hur psykisk hälsa, åldersrelaterade sjukdomar och förebyggande av kroniska tillstånd kan få en mer central plats på den politiska agendan. Samtidigt undersöks hur nya vetenskapliga genombrott och teknologier kan användas för allmänhetens bästa. Diskussionerna kommer även att inkludera ämnen som framtiden för läkemedelsutveckling, den växande utmaningen med antibiotikaresistens, hur vi kan skapa en hållbar och ekonomiskt tillgänglig vård samt vilken roll hälsosamma kostvanor spelar för folkhälsan.

Deltar gör bland andra Frances Arnold, kemipristagare 2018, Paul Nurse, medicinpristagare 2001, Jean Tirole, ekonomipristagare 2014 samt Javid Abdelmoneim som är representant för Läkare Utan Gränser, den organisation som mottog Nobels fredspris 1999.

Läs mer:

www.nobelprize.org/events/nobel-week-dialogue/gothenburg-2025/

Nobel Minds

Sedan 1960-talet har pristagarna samlats under Nobelveckan för den anrika TV-diskussionen *Nobel Minds* (Snillen spekulerar). Programmet har en populärvetenskaplig prägel och tar upp allmänna frågor om vetenskap, forskning och litteratur.

Några av 2025 års pristagare från de vetenskapliga disciplinerna deltar i samtalet. Programmet spelas in i Bernadottebiblioteket på Kungliga Slottet den 9 december inför en inbjuden publik. Kronprinsessparet närvarar också. Programmet produceras av Sveriges Television och BBC World News. För första gången leds diskussionen av Lucy Hockings från BBC. Lucy Hockings är en av BBC News programledare och är även nyhetsankare för helgens nyhetssändningar på BBC One.

I år deltar Michel H. Devoret, John M. Martinis, Susumu Kitagawa, Omar M. Yaghi, Mary E. Brunkow, Frederick J. Ramsdell, Joel Mokyr och Philippe Aghion i samtalet.

Nobelprisutdelningen i Stockholm

Komplett program med minutschema bifogas

Nobeldagen inleds med den traditionsenliga Nobelprisutdelningen i Konserthuset som börjar kl. 16.00. Här presenteras årets priser för de cirka 1 560 gästerna som följer pristagarna när de en efter en tar emot sina medaljer och diplom ur H.M. Konungens hand. Platserna på parkett är i första hand vikta åt pristagarnas familjer, representanter från de prisutdelande institutionerna, regering och riksdag.

På podiet är omkring nittio personer placerade. Det är utöver årets pristagare även pristagarna från tidigare år. Här sitter också ledamöter från bland annat Kungl. Vetenskapsakademien, Nobelförsamlingen vid Karolinska Institutet, Svenska Akademien och ledamöter i Nobelstiftelsens styrelse. Framför dem sitter årets pristagare och delar av den Kungliga familjen: H.M. Konung Carl XVI Gustaf, H.M. Drottning Silvia, H.K.H. Kronprinsessan Victoria och H.K.H. Prins Daniel. På första rad på parkett är H.K.H. Prins Carl Philip samt H.K.H. Prinsessan Madeleine och herr Christopher O'Neill placerade.

Vid Nobelprisutdelningen deltar representanter från riksdag och regeringen. Vid banketten återfinns delar av regeringen. Den diplomatiska kåren företräds av Doyen, dvs den ambassadör som har varit längst i Sverige och som enligt protokollet representerar hela den diplomatiska kåren. Det är i år Kroatiens ambassadör.

Presentationstalen

Nobelstiftelsens styrelseordförande professor Astrid Söderbergh Widding håller ett inledningsanförande. Därefter presenteras årets Nobelpristagare.

Presentationstalen hålls enligt följande:

Fysik – Professor Göran Johansson

Kemi – Professor Olof Ramström

Fysiologi eller medicin – Professor Olle Kämpe

Litteratur – Professor Anders Olsson (ges enligt tradition på svenska)

Ekonomi – Professor John Hassler

Musikaliska inslag

Kungliga Filharmonikerna står för musiken vid Nobelprisutdelningen, och leds av Mika Eichenholz. Sopranen Maria Bengtsson är sångsolist under ceremonin. Bland annat framförs musik av Wolfgang Amadeus Mozart, Aaron Copland, Anna Clyne och Ture Rangström.

Maria Bengtsson

Svenska sopranen Maria Bengtsson har etablerat sig som en av vår tids ledande lyriska röster, inte minst i repertoar av Wolfgang Amadeus Mozart och Richard Strauss. Hon framträder regelbundet på scener som Opéra de Paris, Royal Opera House Covent Garden i London, La Scala i Milano och Wiener Staatsoper.

Mika Eichenholz

Svenske Mika Eichenholz är en efterfrågad dirigent i såväl Skandinavien som Europa och Sydamerika. Sedan 2019 är han chefsdirigent för Concepción-orkestern i Chile. Han har dirigerat över 200 konserter med Schönbrunnorkestern i Europa och han har även turnerat internationellt med ett flertal operaproduktioner.

Magnifik blomsterdonation sedan 1905

För att hylla Alfred Nobel, som tillbringade sina sista år i Sanremo där han dog den 10 december 1896, har Italien i samarbete med Regione Liguria, Comune di Sanremo och Handelskammaren Riviere di Liguria, sedan 1905 donerat blommor för utsmyckningen av Konserthuset och Stadshuset.

Årets blomsterdekorationer till prisutdelningen

I över två decennier har Helén Magnusson, chefsflorist på Hässelby Blommor, designat blomsterdekorationerna till årets prisutdelning. Tillsammans med tolv florister börjar arbetet den 5 december med att skapa dekorationerna som ska pryda Konserthuset.

Årets dekorationskoncept tar avstamp i naturens skiftningar och låter höstens färger och former få nytt liv genom en kombination av färska snittblommor och omsorgsfullt utvalda torkade material. Exklusiva snittblommor som orkidéer och anthurium förstärker uttrycket och tillför en modern, konstnärlig känsla. Den mjuka färgpaletten – i aprikos, beige och rosa – samspelar med Konserthusets interiör och lyfter dess arkitektoniska karaktär.

Under fyra intensiva dagar plockades 2 500 ormbunksblad som torkats i växthus tillsammans med 1 500 torkade hortensiablommor. Övriga blommor som används är bland annat nejlikor, ranunkler, eucalyptus, lisianthus och amaryllis.

Nobelbanketten i Stockholm

Minutschema bifogas

Efter ceremonin i Konserthuset tar kvällens bankett i Stockholms stadshus vid. Programmet för banketten följer traditionen och börjar med de Kungligas och övriga hedersgästers intåg i procession i Blå hallen klockan 19.00. Innan dess har hedersgästerna presenterats för Kungafamiljen i Prinsens galleri.

Från 113 gäster vid den första banketten, i Spegelsalen på Grand Hôtel år 1901, har Nobelbanketten idag ca 1 300 gäster.

Kock och konditor

Detta presenteras i ett separat pressmeddelande den 5 december.

Meny och dukning

Menyn har utvecklats i nära samarbete med Nobelstiftelsens gastronomiska rådgivare Fredrik Eriksson, Långbro Vårdshus och Restaurang Nationalmuseum, Ulrika Karlsson, Krakas Krog samt Gert Klötzke, professor i gastronomi vid Umeå universitet. Fredrik Eriksson och Ulrika Karlsson är även kreativa ledare på Restaurangakademien.

Menyn avslöjas först då alla gäster har satt sig till bords kl. 19.00 den 10 december.

Dukningen sker med Nobelservisen som togs fram till Nobelprisets 90-årsjubileum 1991 av de tre svenska formgivarna Karin Björquist (Rörstrand/Gustavsberg), Gunnar Cyrén (Orrefors) och Ingrid Dessau (Klässbols Linneväveri). I år används också en handsnidad smörkniv i ek tillverkad av Van Le.

Till de ca 60 borden i Blå hallen används ca 800 meter linneduk och den omsorgsfulla dukningen omfattar inte mindre än ca 9 240 delar i porslin, ca 5 230 glas och ca 9 240 bestick.

I år är det tolfte året som Stadshusrestauranger, med VD Maria Stridh, ansvarar för middagens genomförande på Nobelbanketten. Kökschef Gunnar Eriksson gör sin tjugoförsta Nobelbankett. Under kvällen arbetar ett team med 44 kockar och 190 servitörer och servitriser.

På banketten serveras Nobel Prize Museum Tea Blend, museets eget te som hämtat sina smaker från olika platser där Alfred Nobel levde och verkade.

Divertissement – Musik och ljus

Jacob Mühlrad ansvarar för årets divertissement och har komponerat musiken. Under kvällen vävs nya versioner av hans tidigare kompositioner samman. Det blir solotenor, stråkorkester, blandad kör, marimba och klarinett i nyskrivna arrangemang. Bland verken finns bland annat en tolkning av Swedish House Mafias *One*. För Mühlrad fungerar musiken som en brygga mellan människor, kulturer och världar. Konceptet han arbetat med är inspirerat av Nobels anda där forskning, litteratur och humanism möts.

Under kvällen blir det även världspremiär av stycket *Superposition* som är nyskrivet av Mühlrad. Verket tillägnas årets Nobelpristagare och har hämtat inspiration från kvantfysiken. I stycket framförs bland annat ett marimbasolo av slagverkaren Adélaïde Ferrière.

För visuell regi står konstnären Alexander Wessely, som under flera år samarbetat med Jacob Mühlrad. I och med ljusfestivalen Nobel Week Lights, som anordnades första gången år 2020, så flyttades firandet av Nobelpristagarna ut i staden. I år lyfts ljuset även in i Blå hallen med hjälp av Alexander Wessely.

I divertissementet medverkar även Stockholm Concert Orchestra under ledning av Sofia Winiarski, Vokalharmonin under ledning av Fredrik Malmberg och Magnus Holmander på klarinett. Arrangemang av Petter Ekman.

Kompositören Jacob Mühlrads verk har framförts av bland andra Kungliga Filharmonikerna och Radiokören, liksom på internationella institutioner som Suntory Hall i Tokyo, The Sphere i Las Vegas och Radio France i Paris med dirigenter och musiker som Pablo Heras-Casado och Martin Fröst. Han är känd för sin existentiella musik och sina mångsidiga samarbeten med världsartister som Anyma, 070 Shake och Swedish House Mafia samt musik till teater och film.

Alexander Wessely arbetar som visuell konstnär och kreativ ledare. Hans praktik rör sig mellan skulptur, rumsliga installationer, film och storskalig scenografi, där kropp, ljus och arkitektur binds samman i visuella världar. Wessely har skapat verk och scenbilder för bland andra The Weeknd, FKA Twigs och Arca, liksom med arbeten presenterade på Dramaten och Konserthuset. Hans verk har visats på internationella scener som Sphere i Las Vegas, Museu del Disseny de Barcelona och Madison Square Garden i New York.

Den internationellt erkända slagverkaren Adélaïde Ferrière har uppträtt i mer än trettio länder. Hon har framträtt på prestigefyllda scener som Philharmonie de Paris, Snow Concert Hall i Canberra och Tokyo New National Theater. Hon har varit solist med ett flertal orkestrar, däribland Orchestre National de France, Brno Filharmoniska Orkester, Istanbul State Symphony Orchestra och Geneva Chamber Orchestra, under ledning av dirigenter som Sir George Benjamin, Matthias Pintscher, Holly Choe med flera. Vinnare av den 24:e upplagan av *Victoires de la Musique Classique* år 2017.

Årets blomsterdekorationer till banketten

Per Benjamin ansvarar för blomsterdekorationerna i Stadshuset för elfte gången. Inför banketten tar han hjälp av sitt team samt floristelever. De är över 30 personer som arbetar under en vecka, från morgon till kväll, för att skapa blomstermagi.

Färgerna i årets arrangemang går i grönt, orange, brunt, lila, purpur, rött, terra, aprikos, honung och guld. Nobelprismedaljens cirkulära form står i fokus och dekorationerna rymmer blomster, bär och äpplen. Blå hallen dekorerar med runda former och detaljer som skimrar och glittrar. Honnörsbordet smyckas med runda låga dekorationer med integrerad belysning och kandelabrar som placeras i mitten av bordet.

Alla konstruktioner återanvänds från år till år för att ha ett sunt och minimalt materialbruk. Blommorna, totalt nästan 25 000 stälkar som till stor del kommer som gåva från Sanremo, består i år av en stor variation av bladgrönt kompletterat med klassiska blomster från Sanremo.

Tacktal

I slutet av kvällen uppvaktar studenter med fanborg i trappan. Högskolor och universitet finns representerade i fanborgen. I samband med att kaffe och avec serveras ger 2025 års pristagare sina tacktal. Dessa annonseras av kvällens toastmaster Kamila Marzynska.

Endast en pristagare från varje prisgrupp håller tal, i Nobelordning, det vill säga i den ordning som Alfred Nobel angav priserna i sitt testamente;

Fysik: Michel H. Devoret

Kemi: Omar M. Yaghi

Fysiologi eller medicin: Mary E. Brunkow

Litteratur: László Krasznahorkai

Ekonomi: Joel Mokyr

Kvällen avslutas

Banketten avslutas cirka klockan 23.00. Dansen i Gyllene salen öppnas då av dansorkestern Laszlo Royale med Malena Laszlo och Joachim Bergström.

Nobelprisdiplomen

Alla Nobelpristagare erhåller ett diplom och en Nobelprismedalj som levereras i en ask. Några av diplomerna innefattar ett konstverk. Konstverken i fysikdiplomen är skapade av Catharina Bauer, konstverken i kemidiplomen av Johan Sandell och konstnär för ekonomidiplomet är Lars Eje Larsson. Kalligrafin i fysik- och ekonomidiplomen är skapad av Marie A. Györi och kalligrafin i kemidiplomen är skapad av Marianne Pettersson Söld och Marie A. Györi. Kalligraf för medicindiplomen och litteraturdiplomet är Susan Duvnäs. Diplomen och medaljaskarna har tillverkats av Leonard Gustafssons Bokbinderi i Stockholm. Nobelprismedaljerna är tillverkade av Svenska Medalj i Eskilstuna.

Konstverket i fredsdiplomet är skapat av Sverre Bjertnæs och kalligrafin är skapad av Christopher Haanes. Kristine Bekkevold på Merkur Grafisk AS har tillverkat diplomerna och medaljaskarna till fredspriset. Fotoreproduktionen har gjorts av Thomas Widerberg. Fredspris-medaljerna är tillverkade av det Norske Myntverket.

Nobelprisdiplomens och medaljaskarnas design

Under 2018 lanserades ett nytt, sammanhållet grafiskt uttryck för aktiviteterna kopplade till Nobelpriset. Det tar sin utgångspunkt i Erik Lindbergs medalj från 1901 och dess tidlösa typografi. Snart växte ett ordmärke fram – The Nobel Prize. Tillsammans med guldets, och en färgskala som har hämtat sin inspiration från tiden då priset instiftades, skapades en visuell identitet som nu även införlivats i Nobelprisdiplomen och medaljaskarna.

Nobelveckan avslutas

Nobelpristagarna besöker Nobelstiftelsen

Den 11 och 12 december gör pristagarna individuella besök på Nobelstiftelsen. Här återfår de sina medaljer och diplom och diskuterar detaljerna kring överföringen av prispengarna. Den 12 december bjuds pristagarna in till en avslutande mottagning på Nobelstiftelsen.

Övriga aktiviteter under veckan

Möten med elever

Under Nobelveckan görs flera samarbeten med skolor för att elever och lärare ska få uppleva Nobelveckan och träffa årets pristagare.

Flera av pristagarna gör besök på grund- och gymnasieskolor. Där får elever möjlighet att lyssna på kortare föreläsningar och ställa sina egna frågor till pristagarna. Vissa skolklasser har även lärt sig mer om årets pristagare och gjort egna arbeten som de har möjlighet att visa upp för dem.

För första gången bjuds hundra gymnasieelever och lärare in till Nobelprisutdelningen i Konserthuset för att vara med när pristagarna får ta emot sina medaljer och diplom. Vissa av skolorna har haft kontakt med Nobelprismuseets verksamhet tidigare och för andra skolor blir detta den första kontakten med Nobelprisets publika verksamhet. Ambitionen är att få till en bra spridning av elever från skolor i Stockholms län och närliggande län som har möjlighet att åka över dagen.

Under Nobelveckan genomförs också finalen i projektet Forskarhjälpen. Under året har över 1 500 elever i åldern 15–16 år från hela Sverige deltagit i projektet. Eleverna har hjälpt forskare att samla in markprover från forskolegårdar som sedan har analyserats för att se hur den bakteriella mångfalden ser ut. På längre sikt vill forskarna undersöka om det finns ett samband mellan bakteriell biodiversitet i barns uppväxtmiljö och risken att utveckla astma, allergi och typ 1-diabetes. Vid finalen den 5 december på Nobelprismuseet deltar två elever från varje deltagande skola där de tävlar med den poster de har gjort för att beskriva projektet och dess resultat. De får också träffa Nobelpristagaren Frederick J. Ramsdell.

I ljusfestivalen Nobel Week Lights medverkar för andra gången femteklassare från Husbygårdsskolan. De har genom praktiska och upplevelsebaserade aktiviteter, lärt sig om rymden, exoplaneter och förutsättningar för liv. I samarbete med Studio Resonans från Hyper Island har de skapat en interaktiv ljusinstallation som tar med besökaren ut i ett solsystem skapat av elevernas fantasi som går att se på Sergels torg.

Under Nobelveckan tar Nobelprismuseet också emot klasser i museet och på Nobeldagen erbjuder digitala skolvisningar för att många klasser runtom i landet ska kunna fira Nobeldagen tillsammans med museet.

Nobel Week Lights Stockholm

Ljusfestivalen Nobel Week Lights bjuder in internationella och lokala konstnärer, designers och studenter som skapar ljuskonstverk inspirerade av Nobelpriset. Installationerna belyser Nobelpristagarnas vetenskapliga upptäckter, litteratur och fredsarbete på nya sätt, samtidigt som vi får möjlighet att se staden i ett nytt ljus. I år växer festivalområdet, och konsten tar under år 2025 plats i både Tensta och citykärnan. Festivalen pågår den 6–14 december och innefattar 19 verk på 20 olika platser. Ljusfestivalen är gratis.

Under festivalen arrangeras många olika aktiviteter i både city och Tensta. 63 guidade turer hålls på 10 språk, där nordsamiska, somaliska och tigrinya är nya tillskott för i år.

Nobel Week Lights presenteras av Nobelprismuseet och är initierat och producerat av Annika Levin, Alexandra Manson, Lara Szabo Greisman och Troika AB.

Läs mer: nobelprizemuseum.se/nobel-week-lights/

Sakerna som förändrar världen

Den 9 mars 2024 öppnade Nobelprismuseets utställning *Sakerna som förändrar världen*. Genom att för första gången visa ett större urval ur samlingen med föremål från Nobelpristagare, berättas historier om upptäckter och livsverk. De över 250 föremålen vittnar om omvälvande upptäckter, modiga fredsinsatser och nyskapande litteratur.

I *Sakerna som förändrar världen* kan du upptäcka hur ditt liv och den värld du lever i har förändrats tack vare forskare, författare och aktivister som arbetat inom vetenskap, litteratur och fred. Deras upptäckter och gärningar har tilldelats Nobelpriset och gett oss nya perspektiv på våra liv och vår framtid.

Läs mer: nobelprizemuseum.se/sakerna-som-forandrar-varlden/

Nobel Creations

Utställningen *Nobel Creations 2025* presenterar sex modegestaltningar av årets Nobelpris. Tolkningarna, i form av bärbara högtidskläder, skapas av förstaårsstudenter på modeprogrammet vid Beckmans Designhögskola.

Kreationerna utforskar det som förenar Nobelpristagare, konstnärer och kreatörer: kreativitet – modet att tänka i nya banor, att våga ifrågasätta etablerade teorier och skapa innovativa kombinationer av insikter från olika fält.

Nobel Creations 2025 öppnar den 5 december på Nobelprismuseet.

Läs mer: nobelprizemuseum.se/utstallning/nobel-creations-2025/

Följ Nobelpriset

Följ Nobelprisets digitala kanaler

Nobelprisets digitala kanaler ska engagera, inspirera och informera om Nobelpriset och samtidens stora frågor inom vetenskap, humanism och fred. Ambitionen är att nå ut globalt och den digitala tillväxten är stark. På nobelprize.org ryms officiell information från de prisutdelande institutionerna, intressanta berättelser, detaljerade biografier och djupgående information om Nobelpristagarna sedan 1901. De digitala kanalerna – Facebook, X, Instagram, YouTube, LinkedIn och Threads – erbjuder livesändningar, exklusivt videomaterial, intervjuer, unika nedslag bakom kulisserna med ett starkt fokus på att berätta historierna bakom pristagarnas upptäckter och framsteg.

Nobelprize.org följer Nobelveckan

Nobelprisutdelningarna i Oslo och Stockholm kommer att sändas live på nobelprize.org, YouTube, Facebook, X och LinkedIn kl. 13.00 respektive 16.00, den 10 december.

Presentationstalen vid prisutdelningarna publiceras i sin helhet vid samma tidpunkter och menyn från Nobelbanketten i Stadshuset publiceras kl. 19.00. Under kvällen publiceras även pressbilder på de olika rätter som har serverats under kvällen. De tacktal som hålls av pristagarna under banketten kommer att läggas ut senare samma kväll.

Bordsplaceringen för huvudbordet kommer dock att publiceras den 9 december kl. 13.00. Nobelprisföreläsningarna sänds live på nobelprize.org vid de tidpunkter som anges under rubriken Nobelföreläsningar. I samband med att litteraturföreläsningen och fredsföreläsningen sänds live, publiceras de även i text.

Sändningar i SVT

Sveriges Television direktsänder från Nobelprisutdelning och Nobelbankett den 10 december. SVT 1 sänder programmet Nobelstudion 4, 5, 8 och 9 december kl. 19.00-19.30. Nobel Prize Concert direktsänds inte, men sänds i redigerad version i SVT 2 klockan 20.15 den 13 december.

Nobel Minds (Snillen spekulerar) visas i SVT 2 och på SVT play den 15 december klockan 20.00. Dessutom sänds porträtt av Nobelpristagarna, deras Nobelprisföreläsningar och Nobel Week Dialogue.

Samtliga pristagarporträtt släpps på SVT play den 4 december 02.00. Samma kväll sänds litteraturprisporträttet klockan 20.00-20.30, fredsprisporträttet klockan 22.30-22.45 och ekonomiprisporträttet klockan 22.45-23.00, samtliga i SVT 2.

Internationell distribution av programmen

Internationell media som sprider TV-materialet från Nobeldagen är bland andra European Broadcasting Union (EBU).

Historisk bakgrund

Nobelprisutdelningen

Nobelprisutdelningen fann sina grundläggande former redan 1901. Programmet var under de första åren i allt väsentligt detsamma som nu, men det fanns skillnader i hur ceremonin utformades. Såväl pristagare som Kungafamiljen satt på parketten, och på scenen fanns en orkester eller kör. Där fanns också blomsterdekorationer och samma byst av Alfred Nobel som fortfarande används. För dekorationerna ansvarade slottsarkitekten Agi Lindegren. Till och med 1925 delades Nobelpriset ut i Musikaliska Akademien, men när Stockholms Konserthus stod klart 1926 började Nobelpriset delas ut där. Så har skett med undantag för 1971 och 1972 när en renovering fick utdelningen att flytta till först Filadelfiakyrkan och sedan S:t Eriksmässan i Älvsjö. 1975 användes S:t Eriksmässan igen, i samband med prisets 75-årsjubileum. 1991 delades priset ut i Globen.

Under åren 1914–1919 och 1939–1944 var prisutdelningen inställd på grund av världsläget, och 1924 på grund av att inga pristagare kom till Stockholm. Under åren 2020–2021 delades medalj och diplom ut till Nobelpristagarna i deras hemländer på grund av coronapandemin. En ceremoni helt utan publik hölls i Gyllene salen på Stadshuset 2020. År 2021 genomfördes en ceremoni med en mindre inbjuden publik på plats i Blå hallen. Inga pristagare deltog på plats vid dessa ceremonier, videomaterial visades i stället från när de fick ta emot sina priser på hemmaplan.

Nobelprisutdelningen sändes i radio för första gången 1928, och redan 1950 gjordes en provsändning för TV. Regelbundet har den dock sänts sedan 1959. På de tidiga Nobelprisutdelningarna spelades i huvudsak svensk musik. Med tiden försökte man anpassa musikvalen efter pristagarnas födelseländer, men idag letar man efter lämplig tematik i en varierad repertoar. Vid inledningen och avslutningen återkommer samma musikstycken: först *Kungssången* och därefter Mozarts *Marsch i D-dur, KV 249* vid pristagarnas intåg. Ceremonin avslutas med *Du gamla, du fria* och därefter *Drottningens av Saba festmarsch* av Hugo Alfvén.

Nobelbanketten

Banketten som följer på prisutdelningen har växt från en mindre middag för Nobelpristagarna och representanter för de prisutdelande institutionerna till en internationellt uppmärksammas fest. Under de första decennierna bjöds mellan 100–300 personer, och middagarna bestod av fem rätter. Man inledde med hors d'oeuvre eller soppa, och åt sedan fisk, kött och fågel, samt dessert. I takt med att gästernas antal har ökat har antalet rätter minskat, först till fyra och sedan till dagens tre. Menyerna har också fått alltmer genomtänkta teman, med grunden i det svenska köket.

Fram till 1933 ägde banketten rum på Grand Hôtel. Redan 1930 hade man haft banketten i Gyllene salen, men gick tillbaka till Grands Spegelsal. 1933 var man i Royals vinterträdgård. Från 1934 har banketten hållits på Stadshuset varje år, först i Gyllene salen och från 1974 i Blå hallen. Undantagen är dels 1924, när festligheterna ställdes in eftersom alla pristagare var förhindrade att närvara, 1956 när man med hänsyn till det politiska läget (Sovjetunionens inmarsch i Ungern) valde en mindre middag i Börssalen, samt krigsåren 1914–1919 och 1939–1944. Nobelbanketten var också inställd år 2020–2021 på grund av coronapandemin.

Alfred Nobel

Alfred Nobel (1833–1896) är mest känd som dynamitens uppfinnare. Han var också affärsman med en omfattande internationell verksamhet. Han föddes i Stockholm, men tillbringade större delen av sitt liv utanför Sveriges gränser, i bland annat S:t Petersburg, Hamburg, Paris och San Remo. Hans liv bestod till stor del av resor och arbete, och han bildade aldrig familj. Som ung var Nobel intresserad av litteratur, men hans utbildning var inriktad på naturvetenskap. Vid en vistelse i Paris kom han i kontakt med nitroglycerin, ett effektivt men farligt sprängämne.

Dynamiten, en blandning mellan nitroglycerin och sanden kiselgur, var Nobels sätt att göra sprängämnet säkrare och mer hanterbart. Detta ledde till ett industriellt genombrott, och drygt 90 fabriker inrättades i 20 länder.

Redan under sin levnad var Nobel en filantrop. Inte minst var han inblandad i den europeiska freds rörelsen. Nobel var präglad av upplysningens ideal – vilket syns i det testamente han undertecknade i Paris, 27 november 1895. Där stipulerade Nobel att hans förmögenhet skulle omvandlas till en fond, vars ränta skulle utgöra priser till personer som ”hafva gjort menskligheten den största nytta”. Sammansättningen av priskategorier visar på bredden i Nobels tänkande. För att skapa en fredligare och mer välmående värld behövdes framsteg inom såväl vetenskap som litteratur, liksom politiska strävanden.

Att utse Nobelpristagare

Arbetet med att utse Nobelpristagare bygger på ett nomineringsförfarande, vars former utarbetades under förhandlingar 1897–1900. För varje priskategori finns en Nobelkommitté, som i september skickar ut inbjudningar till akademiledamöter, universitetsprofessorer, andra forskare, parlamentsledamöter, tidigare Nobelpristagare m.fl. att inkomma med förslag. Dessa ska vara kommittén tillhanda senast 31 januari. Från februari till början på oktober arbetar sedan kommittéerna med att utvärdera förslagen.

När besluten fattas av de prisutdelande institutionerna meddelas först pristagarna och sedan allmänheten vid presskonferenser i början av oktober. 1968 instiftades Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till minne av Alfred Nobel, som delas ut vid samma prisceremoni. Pristagarna utses av Kungl. Vetenskapsakademien, men priset finansieras av Sveriges Riksbank.

Preliminärt tidsschema för Nobelprisutdelningen 2025

- 16.00 *Virvel*, intåg Kungafamiljen till *Kungssången* av Otto Lindblad.
Text av Carl Vilhelm August Strandberg
- 16.02 *Marsch D-dur, KV 249* av Wolfgang Amadeus Mozart, intåg
pristagarna
- 16.05 Tal av professor Astrid Söderbergh Widding, styrelseordförande
Nobelstiftelsen
- 16.10 *E Susanna non vien... Dove sono...* ur *Figaros bröllop* av
Wolfgang Amadeus Mozart

FYSIK

- 16.17 Överlämnande av 2025 års Nobelpris i fysik till professor John
Clarke, professor Michel H. Devoret och professor emeritus John
M. Martinis efter presentationstal av professor Göran Johansson

KEMI

- 16.25 Överlämnande av 2025 års Nobelpris i kemi till professor
Susumu Kitagawa, professor Richard Robson och Professor
Omar M. Yaghi efter presentationstal av professor Olof
Ramström
- 16.33 *Fanfare for the Common Man* av Aaron Copland

FYSIOLOGI ELLER MEDICIN

- 16.36 Överlämnande av 2025 års Nobelpris i fysiologi eller medicin till
dr Mary E. Brunkow, dr Frederick J. Ramsdell och professor
Shimon Sakaguchi efter presentationstal av professor Olle
Kämpe
- 16.44 *Soluppgång* ur *Den utvalda* för sopran av Ture Rangström.
Text av Hjalmar Gullberg

LITTERATUR

- 16.46 Överlämnande av 2025 års Nobelpris i litteratur till författare
László Krasznahorkai efter presentationstal av professor Anders
Olsson
- 16.52 *Restless Oceans* av Anna Clyne

EKONOMI

- 16.56 Överlämnande av Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk
vetenskap till Alfred Nobels minne 2025 till professor Joel
Mokyr, professor Philippe Aghion och professor Peter Howitt
efter presentationstal av professor John Hassler
- 17.04 *Du gamla, Du fria*. Text av Richard Dybeck, arr av Jari Eskola
- 17.06 *Drottningens av Saba festmarsch* av Hugo Alfvén, spelas medan
gästerna lämnar salen

Ca 17.09 Ceremonin avslutas

Musiken framförs av
Kungliga Filharmonikerna i Stockholm
Dirigent: Mika Eichenholz
Sopran: Maria Bengtsson

Preliminärt tidsschema för Nobelbanketten 2025

- 18.15 Levande repet bryts – gästerna ombeds uppsöka sina platser
- 19.03 **Fanfar** – huvudbordets gästers intåg till orgel och trumpetare
- 19.13 Gästerna på plats – servering av champagne på huvudbordet
- 19.16 **Fanfar** – Konungens skål
- 19.18 **Fanfar** – skål till Alfred Nobels minne
- 19.19 Fotografering huvudbordet, 2 x 2 min
- 19.23 **Divertissement I**
- 19.31 Förrätten serveras – parad via trappan
- 19.49 Fotografering huvudbord 2 x 2 min
- 20.14 **Divertissement II**
- 20.30 Varmrätten serveras – parad via trappan
- 21.10 Avdukning – Varmrättstallrik + bestick
- 21.25 Dessertvin serveras
- 21.39 **Divertissement III och IV**
- 21.45 Dessertparad
- 22.14 Kaffe och avec serveras
- 22.32 Toastmaster och standarer på plats på trappan
- 22.35 Pristagarnas tal
- Ca 23.00 Taffeln bryts

Kontaktinformation

Nobelstiftelsen

Allmänna pressfrågor:

+46 8 122 084 45

press@nobelprize.org

Licensiering användning av text, bilder och video:

media@nobelprize.org

Stadshusrestauranger

Kontakt avseende kock och konditor på banketten:

Maria Torén

maria.toren@massrestauranger.se

Florister

Helén Magnusson

helen.magnusson@hasselbyblommor.se

Per Benjamin

info@perbenjamin.com

Tillverkning av Nobelmedaljerna

Svenska Medalj AB,

Olle Qvarnström

olle@svenskamedalj.se

Nobel Prize Concert

Emilia Arnerius

emilia.arnerius@nobelprize.org

Kungl. Vetenskapsakademien

Eva Nevelius

eva.nevelius@kva.se

Nobelförsamlingen vid Karolinska Institutet

Ann-Mari Dumanski

nobelforum@nobelprizemedicine.org

Svenska Akademien

Louise Hedberg

pressinfo@svenskaakademien.se

Pressrummet på UD

Boel Lindbergh

boel.lindbergh@gov.se

Hovet

press@royalcourt.se

Nobelstiftelsen
Box 5232, 102 45 Stockholm
Tel: 08-663 09 20
E-post: press@nobelprize.org
Webb: nobelprize.org